

sosialurin

telf. 14720. 11820
box 76, 3800 Tórshavn
Útgevri: p/f sosialurin

Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Nýtt landsstýri

Nýggja landsstýrissamgongan millum Fólka-, Sambands- og Sjálfstýrisflokkin varð skipað mánadagin. Hetta er ein borgarlig samgonga, sum sambært einum av samgongu-bløðunum, Dagblaðnum, skal reka ein frælslyntan politikk við avmarkaðari nýtslu og vírding fyr almenningsins peningi og tí lágum skatti. Hesin politikkur skal vera meiri gagnligur fyr øll enn mergsúgvandi, sosialistiskur oyðipolitikkur, verður sagt.

NÚ FÁA VIT at síggja. Stórum orðum liva hvørki borgarligir ella sosialistar leingi av.

UM POLITIKKUR nýggju samgongunnar veruliga verður borgarligur — frílyntur ella hvat teir vilja kalla hann (navnið spillir ongan) er væl hugsandi, hóast tað enn hevur verið ógvuliga torført at hóma nakra sum helst politiska kós annaðhvørt frá nýggja lögmanninum ella tí eitinum av einum samgonguskjalið, sum gjørt er flokkana millum.

UM POLITISKA hegnið nýggja lögmanns er eins gott og mussaskøðið er ov tíðliga at meta um, men viðmerkingar hansara hava higartil verið eins innantómar sum áður. Samgonguskjalið er hareftir. 13 »slutur fyr ein slatur« greinir fyr síðani at enda við einum fyrivarnið. Hetta fyrivarnið skal tryggja hvørjum einstøkum samgonguflokki vetorætt um ein teirra dittar sær at koma við uppskoti sum á ein ella annan hátt kann tulkast sum havandi politiskt sikti í sær. So nú ræður um hjá samgongumonninum at hava tunguna mitt í munninum. Tað verður torført hjá onkrum.

DIMMALÆTTING er longu farin at meta um hvussu leingi samgongan fer at halda, og heldur at einki er at ivast í at tað »henad vejen vil komme til at knirke«. Men sambært Dimmalætting er orsökini sjálvandi, at ov illa er stýrt frammanundan.

HVUSSU VERÐUR og ikki, vil tíðin vísa. Hvussu nýggja landsstýrissamgongan fer at greiða skyldur sínar, betri ella verri enn hin undanfarna, er ivasamt. Men at núverandi andstöðan verður betri enn hin gamla, er einki at ivast í.

Tann borgarliga samfelagslagkakan

Hvør minnst ikki tað viðagittu meirøða Paula Ellefsens og hvat nú, ella er tað veruliga so sum gamla orðtakið sigur.

»Oftani etur hundur tað hann havnar og ketta tað hon spýr«. Tað tykist mær at betri passar ikki til verðandi royndir at skipa eina borgarliga samgongu á tingi.

Fólkaflokkurin sum í dag veruliga roynir at vaska hendur við at fráleggja sær alla ábyrgd av tí sum er framt av fráfarandi samgongu, tað samgongu sum hann hevur veri í samvinnu við í seks ár, hann hevur nú gjørt alt fyr at koma í samvinnu við sambandsflokkin, tann flokk sum fýggjarmálaráðharrin á lögtingi segði »at hann nú í fleiri ár hevði verið noyddur at rudda upp aftaná«. Jú hann stóð upp um øklar av ógreiddum málum, fyr at siga tað milt.

Eg havi staðið upp um øklar av óruði aftaná sambandið.

Hvør minnst ikki orð formanns fólkaflokksins Jógvan Sundstein »Her skal verða reidilighet, her er spurningur um trúverdigheit«. Hvar er trúverdigheitin Jógvan Sundstein, er tað veruliga so at formannskapurin kostar so nógv, jú mangt broyttist á mansins ævi.

Við at lesa Dagblaðið áðrenn valið, við sinum persónligu áløpum á sambandsmenn og nú er veruliga broytt. Lesið jólabóð

Óla Brekmann. Har liggja fólkaflokksmenn veruliga á knøðunum og biðja sambandsveljarar um, við telefonuppringingum at krevja av tinglimum sínum, at teir fyr ein hvønn pris skulla fara í samgongu við Fólkaflokkinn. Ja her skal brúkast telefonterror, fyr at noyða eina borgarliga samgongu.

Her má sanniliga ikki rugga rætt.

Tá so sama blað skrivur um skatt, so gloymur blaðið at tað vóru teir sjálvir sum vóru við at leggja bæði toll og skatt á Føroya fólk, sjálvt um teir tá sum nú siga ongan skatt ongan toll, men hetta er sjálvandi bara galdandi fyr nøkur einstøk, teir sokallaðu vinnulivsmenn.

Hetta er í stuttum tær politisku linjurnar sum skylja nú, ella er tað nakað annað, jú sanniliga hvør skal verða formenn í teimum ymsku nevndunum, tað hevði jú Fólkaflokkurin jó longu tryggja sær við hjálp frá Sjálfstýrisflokkinum.

Teir fingur tingformannin og formannin í Figgjarnevndini, her við hjálp frá tjóðveldismanninum Óva Mikkelsen, arbeidarhjáta hjá tjóðveldinum, ja tað er so sum so.

Og hvør skal so verða lögmaður. Hetta hevur verið tann standandi spurningurin.

Tað er væl øllum sambandsfólkið greitt, tey

sum veruliga eru sambandsfólk at formaður teirra Pauli Ellefsen ikki kann verða lögmaður í einum sjálfstýrislandstýri, tí sambært Dagblaðið bleiv tíðuliga sagt, »Eitt skal Sambandsflokkurin vita, tað eru 9 sjálfstýrismenn og bara 8 Sambandsmenn, og gangast skal á sjálfstýrisleið«.

Tað er ein flokkur afturat sum kanska ikki verður so nógv umrøddur, hann kann eftir hvat skylst av hinum flokkunum altíð brúkast, ella kann hann tað. Høvir hesin góði gamli flokkur veruliga eingi aðalmál? Men sanniliga meira ólíkar samarbeiðafelagar enn hesar sum nú hava funnið saman skal ein leita leingi eftir, tí sambært skrivning Hilmar Kass, »bæði í Dimmalætting og í Tingakrossi, legði hann formann sambandsflokksins undir at fara við ósannleika í fleiri førum. Jú hetta verða nakrir spennandi trýningar sum møguliga finna saman.

Og um so er, ja so hava teir bitið høvdið av allari skomm.

Tí í Dagblaðnum tann 24/10 1980 skrivur Nils Holm Jacobsen valevni fólkaflokksins í Suðuroy, nakað soleiðis.

Politisk forfaring er galdandi idag.

Vit bert mynda okkum hugin hjá Paula Ellefsen at fara í Tinganes saman við Jógvan Sundstein, sum Pauli hevur skýrt. »Jógvan er ikki í ordan«.

Hvat so enn Niels Holm meinir við ikki at verða í ordan?

Um sjálfstýrið sigur sami maður samstundis, at har ræður »Babylonskur forvirringur«.

Hetta er skoðsmálið sum fólkaflokksmenn ikki vanligi veljarin men høvudsvalevni í Suðuroy, siga um samgongufelagarnar.

Eitt annað av valevnum í Suðuroy skrivur í Dagblaðnum 7/11 1980. Velið á breiðum grundarlagi, og sigur víðari at um ein sjálfstýrissamgonga var í tinganesi við seinasta val, hevði Suðuroy ongan at umboða seg í samgonguni.

Um ein samgonga verður av hesum fyr at brúka tykkara egnu orð babylonsku forvirraðu samgongu, er tú so nøgdur við sambandsumboðið. Tí tann av fólkaflokkinum lovaði landastýrismaður verður ikki sambært tykkara egna formann.

Jógvan Sundstein er nógv broyttur nú hann bleiv formaður Fólkaflokksins.

Hann tosaði nógv um at halda orð, um trúverdigheit.

Hvar er trúverdigheitin nú.

Lesið takkarkvøðurnar í Dagblaðnum aftaná valið og domið so sjálvi.

Ta verður eingin suður-oyingur í einum borgarligum landastýri.

S. M. M.

Orgulútbyggingin í Vesturkirkjuni — eitt misskilt mál

At meta eftir teirri viðgerð, sum umsóknin frá kirkjuráðnum um almennan figgjarlan stuðul til eina ætlaða útbygging av orglinum í Vesturkirkjuni fekk í býráðnum beint fyr jó, tykist tað, sum at menn ikki rættiliga hava fingið sett seg inn í málið. Tað man tí vera beint at greiða almenninginum frá, hvi hetta mál er vordrið reist, og hvat ið er í umbúna.

Longu meðan kirkjan var í gerð, var tað kirkjumusikarum greitt, at bilagda orglið við bert 16 stemmum kom at vera alt ov litil til hetta mikla kirkjurim. Onkur roynd varð gjord at fáa stemmutaðið í minsta lagi upp á 24, men helst hava teir, sum stóðu fyr byggingini, ikki hættað sær undir meiruteiðslur av nokrum slag, tí takið at fáa fullfiggjað hetta megnar

projekt hevur verið nógt tungt frammanundan.

Tá ið komið var fram undir vigsluna av kirkjuni, komu vit á tal við annan av stjórnunum í orgulfirmanum Th. Forbenius & Sonner, ið sjálvr setti orglið upp. Teir vóru, sum hann segði, greiðir yvir, at orglið ikki var nógt stórt til rúmið, men fyr tann pening, ið var til taks, bar ikki til at byggja eitt størri. Hann fór tí í intonatiónini at spenna tað so mikið, sum hann helt, at tað taldi, og fólk munnu minnst, at orglið hesi bæði fyrstu árin hevði ein í so ágangandi klang.

Eftir at eg heystið 1977 var settur sum organistur við Vesturkirkjuna, komu vit báði Kjartan Mørkøre, sóknarprestur, í tos um hetta, at orglið átti at verið munandi størri. Kjartan visti tað fram-

anundan, hevði tosað við musikkkonar menn um hesi viðurskifti, hevði sjálvr lagt merki til, at hesar snjallu stemmur vóruð tiknar í nýtslu, um væl av fólk var í kirkju, og kundi eisini nevna, at organistur, ið hevði havt høvi at spæla upp á orglið í Vesturkirkjuni, ikki vildi halda konsert her, men var farin norður til Klaksvíkar, tó hann kundi hann spæla tæy verk, sum hann beint tá hevði á skránni. Eg kundi í minum lag citera Grethe Krogh, professara, ið eftir at hava spælt undir kirkjuvigsluni tók soleiðis til: »Der er kun én ting at gøre, og det er at tage det orgel ned igen — det er alt for lille til det kirkerum!«

Um enn ein væl kundi unt hesum annars so ediliga instrumenti at verða sett upp í einum hóskaði umhvøvi, so

mátti tað haldast at vera eitt nógv so drastiskt stig at taka orglið niður aftur, og tí varð avgjort spakuliga at fáa kannað allar møguleikar, áðrenn málið varð reist í kirkjuráðnum. Vit spurdu okkum tí fyr hjá orgulfirmanum, um nakar møguleiki mundi vera fyr einari útbygging, og við teimum upplýsingum, vit fingur, varð málið so lagt fyr kirkjuráðið. Beinleiðis úrslitið av hesum fundi var, at formaðurin í kirkjuráðnum skrivaði bræv til Th. Forbenius & Sonner og bað um konkret uppskot og tilboð, men áðrenn svarið frá orgulfirmanum var viðgjørt í ráðnum, hendi tað, at ein fakmaður sum Finn Videre, professari, kom at hava orgulskéið í Vesturkirkjuni, og nýttu vit tá høvi at heita á Walther Forbenius.

Frámhald á síðu 15